

การศึกษาการลดปริมาณผักตบชวาเพื่อนำไปสร้างธุรกิจขนาดย่อมในชุมชนหลวงพรต- ท่านเลี่ยม เขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

A STUDY TO REDUCE THE AMOUNT OF WATER HYACINTH TO CREATE SMALL AND MEDIUM ENTERPRISE IN LUANG PROT – TAN LIAM LAT KRABANG, BANGKOK

บุษบา อู่อรุณ

Budsaba Au-aroon

สาขาการตลาด วิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาการลดปริมาณผักตบชวาเพื่อนำไปสร้างธุรกิจขนาดย่อม (SME) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคนในพื้นที่ต่อแนวทางและความจำเป็นในการลดปริมาณผักตบชวาในแม่น้ำลำคลอง ใน ชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยได้ทำแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล จากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตลาดกระบัง การวิจัยพบว่ามีบางกลุ่มที่คิดว่าผักตบชวานั้นไม่ได้เป็นปัญหาหรือสร้างความเดือดร้อนใดๆเลย เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้ไม่ได้อาศัยประโยชน์จากแม่น้ำลำคลองเลยและก็ไม่ได้อาศัยอยู่ติดริมคลองด้วย บุคคลกลุ่มนี้จึงถือผักตบชวานั้นไม่ได้สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เฉพาะผู้สัญจรทางน้ำแต่เพียงเท่านั้น ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งกล่าวว่าผักตบชวานั้นสร้างความเดือดร้อนให้แก่เขาเป็นอย่างมาก เนื่องจากกีดขวางแม่น้ำลำคลองทำให้การสัญจรทางเรือลำบากแล้วนั้น ยังทำให้แม่น้ำลำคลองเน่าเสียด้วยรวมถึงเป็นปัญหาในการทำลายอีก หากมีการนำผักตบชวามาใช้ประโยชน์คงจะส่งผลดีในหลายๆ ด้าน

คำสำคัญ: ผักตบชวา, ธุรกิจขนาดย่อม

Abstract

This study is a qualitative research. A Study to Reduce The Amount of Water Hyacinth to Create Small and Medium Enterprise in Luang prot – Tan liam Lat Krabang, Bangkok in order to study the opinions of people in the area following the guidelines and the need to reduce the amount of water hyacinths in canal. Interview was used for tool of this research to collect information. The research has shown that some think water-hyacinth is not a problem or create any trouble because this group does not take advantage of the river, and they do not live along the canal. On the other hand, another group said that water hyacinth cause a lot of trouble due to it was barrier in the river which make transportation is not convenience. Moreover, it also cause the water in the canal is pollution. Thus, this group supported that implementation water hyacinth should utilize in many beneficial ways.

Keyword: Water Hyacinth, Small and Medium Enterprise

บทนำ

ผักตบชวาเป็นพืชน้ำที่เจริญเติบโต และแพร่พันธุ์ได้อย่างรวดเร็วอีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ต่อแหล่งน้ำจากอดีตจนถึงปัจจุบันนี้มีปัญหาที่พบบ่อยในการเดินทางโดยใช้เรือ ปัญหาที่พบมาเป็นเวลานานหลายสิบปี คือ ปัญหาของปริมาณผักตบชวาที่พบในแม่น้ำลำคลองมีปริมาณมากขึ้น อีกทั้งผักตบชวายังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย การสัญจรไป-มาทางน้ำติดขัด ปัจจุบันมีการดำเนินการควบคุมหลายวิธี อาทิเช่น การทำลายโดยตรงโดยใช้สารเคมี ใช้วิธีกล และใช้วิธีระบบชีวภาพ ซึ่งการทำลายผักตบชวายังเป็นปัญหาอีกอย่างหนึ่ง คือก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ และหากจะกำจัดผักตบชวาโดยการเผา ก็จะทำให้เกิดมลพิษทางอากาศซ้ำอีก แต่ถ้าหากไม่มีการกำจัดผักตบชวาก็จะเกิดปัญหาตามมาหลายๆ อย่าง อาทิเช่น การสัญจรโดยเรือเป็นไปอย่างลำบาก หรืออาจจะทำให้แม่น้ำลำคลองเน่าเสีย เป็นต้น

จากพระราชบัญญัติสำหรับกำจัดผักตบชวา ทำให้ทราบว่า ผักตบชวาถูกนำเข้ามาจากอินโดนีเซีย เนื่องจากผักตบชวาเป็นพืชที่มีลักษณะทรงพุ่มและใบสวย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีลักษณะดอกและช่อดอกที่สวยงามมาก คือมีกลีบที่มีลวดลายสวยงาม มีสีฟ้า เป็นช่อตั้ง ดังนั้น จึงทำให้ผู้ที่พบเห็นได้นำไปปลูกตามต่างๆ ในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดเริ่มต้นอยู่ที่ชวา หรือประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบัน และต่อมาจึงได้แพร่กระจายไปยังประเทศต่างๆ ในแถบภูมิภาคนี้ในประเทศไทย ได้มีผู้นำเข้ามาตั้งแต่ปี 2444 และได้แพร่ออกไปได้รวดเร็วมากจนกระทั่งทางการต้องตราพระราชบัญญัติเป็นพืชต้องห้ามที่ต้องพยายามกำจัดหรือทำลาย เมื่อปี 2456 และจนถึงปัจจุบัน สำหรับสาเหตุของการแพร่กระจายนั้นเนื่องจากผักตบชวาเป็นพืชที่ขยายพันธุ์ง่าย จึงทำให้มีผู้นิยมนำไปปลูกกันมากขึ้น ภายในระยะเวลาไม่นานนัก ผักตบชวาก็แพร่หลายทั่วไปจนถึงแหล่งน้ำตามธรรมชาติและยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากผักตบชวาเป็นพืชที่ทนทานมาก จึงมีโอกาสแพร่ไปได้ไกลๆ โดยความ

รู้เท่าไม่ถึงการณ์ของคนบางคน เช่น การอนุรักษ์และปลูกเลี้ยงโดยคนบางประเภทในประเทศไทย เช่นเดียวกับในหลาย ๆ ประเทศที่รณรงค์กำจัดผักตบชวาอยู่ในขณะนี้ มีบุคคลที่เป็นนักอนุรักษ์นิยม ที่มองทางด้านบวกของผักตบชวาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย แต่มีได้คำนึงถึงผลกระทบในภาพรวมของระบบลุ่มน้ำที่เป็นเรื่องสำคัญกว่าเมื่อเป็นประเด็นปัญหาที่มันก่อให้เกิดขึ้น (กรมทรัพยากรน้ำ, 2546) [1]

จากปัญหาที่พบเจอในปัจจุบัน จึงทำให้คณะผู้จัดทำเกิดแนวความคิดในการนำเอาผักตบชวามาสร้างคุณค่าให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดขึ้น คือ การนำเอาผักตบชวามาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากได้ลดปริมาณผักตบชวาลงแล้ว ยังสามารถก่อให้เกิดธุรกิจเพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ครอบครัวหรือชุมชนเพิ่มขึ้นอีกช่องทางหนึ่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสรรพคุณ (2541) [2] ได้กล่าวว่า การควบคุมปริมาณของผักตบชวาโดยการนำไปใช้ประโยชน์เป็นที่นิยมมากกว่าที่จะนำไปทำลายโดยตรง ซึ่งจะเป็นการสูญเสียเปล่า

ในปัจจุบันนี้การประกอบธุรกิจต่าง ๆ ทุกบริษัทจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก หากเรามีการนำเอาแนวความคิดในการรักษาสีสิ่งแวดล้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการทำธุรกิจนั้น ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสังคมเป็นอย่างมาก หรือที่เรียกกันในภาษานักการตลาดว่า Corporate Social Responsibility หมายถึงองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม หากเราทำธุรกิจที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งเน้นสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ก็จะได้รับความสะดวกเป็นอย่างมาก การนำเอาผักตบชวามาสร้างธุรกิจจะช่วยในหลาย ๆ ด้านดังนี้

1. ลดปริมาณผักตบชวาในแม่น้ำลำคลอง
2. สามารถนำมาประกอบธุรกิจได้
3. ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
4. ก่อให้เกิดรายได้
5. สร้างความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน
6. ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
7. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

อีกทั้งสถาบันทรัพยากรชายฝั่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555) [3] ได้เสนอว่าแหล่งน้ำที่มีผักตบชวาขึ้นอยู่ เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถจะใช้ประโยชน์ของแหล่งน้ำนั้นๆ ได้เต็มตามเป้าหมาย เราจึงจำเป็นต้องหาวิธีการแก้ไขให้ถูกต้อง แต่ก่อนที่จะหาวิธีการ ควรจะพิจารณาถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แหล่งน้ำแห่งนั้นมีวัตถุประสงค์จะใช้เพื่ออะไร
2. วิธีการที่จะใช้มีความปลอดภัยต่อตัวท่านเองและสิ่งแวดล้อมเพียงใด
3. วิธีการที่จะใช้นั้น สามารถจนแก้ปัญหาในระยะสั้นหรือระยะยาวได้มากน้อยเพียงใด
4. วิธีการนั้นประหยัดเพียงใด

จากการเลือกทำวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ จึงได้เกิดความคิดในการลดปริมาณผักตบชวาและนำมาสร้างเป็นธุรกิจขนาดย่อมขึ้น เพื่อสิ่งแวดล้อมและการสร้างธุรกิจในรูปแบบใหม่ ๆ ควบคู่กันไป นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในแง่ของการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสามารถต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและชุมชนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคนในพื้นที่ต่อแนวทางและความจำเป็นในการลดปริมาณผักตบชวาในแม่น้ำลำคลองใน ชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตตลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-Dept Interview) เพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดด้านภูมิปัญญาจักสานผักตบชวา
2. การสนทนากลุ่ม จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การจดบันทึกเครื่องบันทึกเสียง กล้องบันทึกภาพ

4. การสังเกต แบบการจดบันทึกการสังเกต และผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียน-นักศึกษา ข้าราชการและประชากรที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตตลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คนโดยอาศัยวิธีการสุ่มตัวอย่างซึ่งมีวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลที่ต้องการศึกษาในที่นี้ คือ นักเรียน-นักศึกษา ข้าราชการ และประชากรที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตตลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 22 คน โดยแบ่งเป็น

- 1) ข้าราชการ จำนวน 2 คน
- 2) นักเรียน-นักศึกษา จำนวน 2 คน
- 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 6 คน
- 4) ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 2 คน
- 5) ประชาชนทั่วไป จำนวน 10 คน

เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการลดปริมาณผักตบชวาเพื่อนำไปสร้างธุรกิจขนาดย่อม โดยทำการสัมภาษณ์ ข้าราชการ นักเรียน-นักศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวและประชาชนทั่วไป เพื่อต้องการให้คำตอบหรือข้อมูลที่ได้มามีความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยจึงอาศัยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างในลักษณะการสร้างเครือข่ายข้อมูล โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลคนแรกที่สามารถตอบคำถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นและเสนอผู้ให้ข้อมูลคนอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน-นักศึกษา ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวและประชาชนทั่วไปที่อยู่อาศัยในชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตตลาดกระบ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานครโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ

(Snowball Sampling) คือ สัมภาษณ์จากบุคคลหนึ่ง ไปยังอีกบุคคลหนึ่ง ที่ประสบกับเหตุการณ์เดียวกัน เป็นผู้ให้ข้อมูลต่อ ๆ ไปโดยหัวข้อในการสัมภาษณ์นั้น จะอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานักเรียน-นักศึกษา ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวและประชาชนทั่วไป ที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก คือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในที่นี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่อาศัยข้อเท็จจริง จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษา และการสัมภาษณ์หรือเหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นนามธรรมเพื่อนำมาสร้างข้อสรุปของการศึกษาที่สามารถอธิบายคำถามของการวิจัยที่มีความเป็นนามธรรมให้มีความเป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 ท่านเคยได้ยินหรือรู้จักกับผักตบชวาหรือไม่ และผักตบชวาเป็นปัญหาและสร้างความเดือดร้อนหรือไม่อย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่แบ่งเป็นสองแนวความคิดคือ แนวความคิดที่ 1 กลุ่มบุคคลที่คิดว่าผักตบชวาไม่ได้สร้างความเดือดร้อน เนื่องจากกลุ่มที่คิดว่าผักตบชวานั้นไม่ได้เป็นปัญหาหรือสร้างความเดือดร้อนใดๆเลย เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้ไม่ได้อาศัยประโยชน์จากแม่น้ำลำคลองเลย และก็ไม่ได้อาศัยอยู่ติดริมคลองด้วย บุคคลกลุ่มนี้จึงถือผักตบชวานั้นสร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เฉพาะผู้สัญจรทางน้ำแต่เพียงเท่านั้น

ในขณะที่แนวความคิดที่ 2 กลุ่มบุคคลที่คิดว่าผักตบชวานั้นเป็นปัญหา เพราะบุคคลกลุ่มนี้กล่าวว่าผักตบชวานั้นสร้างความเดือดร้อนให้แก่เขาเป็นอย่างมาก เนื่องจากกีดขวางแม่น้ำลำคลองทำให้การสัญจร

ทางเรือลำบากแล้วนั้น ยังทำให้แม่น้ำลำคลองเน่าเสียด้วยรวมถึงเป็นปัญหาในการทำลายอีก หากมีการนำผักตบชวามาใช้ประโยชน์คงจะส่งผลดีในหลายๆด้าน

ประเด็นที่ 2 ผักตบชวาในความคิดของท่านมีประโยชน์หรือไม่ และถ้ามีประโยชน์จะมีประโยชน์ในด้านใดบ้าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผักตบชวานั้นไม่มีประโยชน์เนื่องจากไม่คนนำมาสร้างประโยชน์และหาข้อมูลการทำ หรือวิจัยอย่างจริงจัง จึงมีน้อยคนนักที่สนใจทำอย่างจริงจังประโยชน์จากผักตบชวานั้น แต่อีกกลุ่มหนึ่งที่มีความรู้ในเรื่องของผักตบชวาจะให้ความรู้ที่ผักตบชวาเป็นที่รู้จักกันดีในเรื่องของการบำบัดน้ำเสีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mahamadi & Zambara (2013) [4] ที่ได้ศึกษาการนำผักตบชวามาดูดซึมโลหะหนักในน้ำนั้นก็คือ ทองแดง (Cu) ผลการวิจัยนี้พบว่า ผักตบชวาสามารถดูดซับทองแดงซึ่งเป็นโลหะหนักจากอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผักตบชวาจึงมีคุณสมบัติที่ดีในการลดพิษของโลหะหนักจากสภาพแวดล้อมในน้ำ อีกทั้งมีการทดลองใช้ผักตบชวาในบึงมักกะสัน เพื่อดูดซับความสกปรก และสารพิษต่างๆ จากน้ำเน่าเสีย (จิรากรณ์: 2551) [5] หากศึกษาและทำความเข้าใจให้ดีจะรู้ว่า ผักตบชวานั้นสามารถนำมาสร้างประโยชน์และรายได้ได้อย่างมากมาย อาทิเช่น นำไปใช้ในการเกษตรไม่ว่าจะนำไปปลูกข้าวหรือทำปุ๋ยก็ดี หรือจะนำมาทำหัตถกรรมงานฝีมือหรือเครื่องจักสานเป็น กระเป๋า รองเท้า เสื้อ กระดาษหรืออื่นๆที่สามารถสร้างรายได้และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรืออาจจะเป็นการสร้างแนวความคิดทางการตลาดในรูปแบบใหม่ๆ ได้

ประเด็นที่ 3 หากนำผักตบชวามาสร้างเป็นธุรกิจขนาดย่อมหรือผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน ท่านคิดว่า จะสามารถทำได้หรือไม่หากทำได้จะจัดทำในรูปแบบใดบ้าง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ มีผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการนำผักตบชวามาสร้างเป็นธุรกิจขนาดย่อมหรือผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน

โดยผู้ที่ไม่เห็นด้วยให้เหตุผลโดยสรุปได้ว่าผักตบชวาไม่สามารถนำมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือธุรกิจขนาดย่อมได้เนื่องจากการจัดตั้งนั้นใช้งบประมาณสูง อีกทั้งยังต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก รวมถึงความต้องการทางท้องตลาดมีน้อย กลุ่มลูกค้าเป้าหมายส่วนใหญ่จะต้องมีกำลังซื้อสูง อาจเสี่ยงต่อการขาดทุนทางธุรกิจได้ แต่ยังมีบางกลุ่มที่พร้อมจะให้ความร่วมมือหากชุมชนมีการสนับสนุนและมีการบุกเบิกหรือมีการจัดอบรมแต่ยังคงคิดปัญหาหลายด้าน ดังนี้

1. ไม่มีเงินทุน
2. ไม่มีเครื่องจักร
3. ไม่มีผู้บุกเบิก
4. ไม่มีผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีความรู้ด้านงานฝีมือ

หากจะมีการจัดตั้งต้องทำอย่างจริงจัง ต้องมีการทำงานอย่างเป็นระบบมีกระบวนการทำที่ได้มาตรฐาน ที่สำคัญต้องทำให้คนส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถทำได้จริง

ในขณะที่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยให้เหตุผลโดยสรุปได้ว่า การนำผักตบชวามาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือธุรกิจขนาดย่อมได้นั้น เนื่องจากเล็งเห็นการสร้างประโยชน์จากผักตบชวาเป็นสำคัญแล้วยังมองถึงการสร้างรายได้เพิ่มเติมที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของคนภายในชุมชนนั้นๆ เพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และลดปัญหาในเรื่องของการกำจัดผักตบชวาเป็นสำคัญ ชุมชนจะได้มีรายได้แต่จะต้องจัดทำในรูปแบบสหกรณ์ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง หาดตลาด นำคนในชุมชนมารวมกลุ่มทำกันเอง อาจจะลองขายภายในตลาดชุมชนดูก่อน แต่จะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. มีผู้เชี่ยวชาญมาสอน
2. ทำให้สินค้ามีความหลากหลาย
3. เอาความคิดของคนในชุมชนมาร่วม

พัฒนา

4. หาดตลาดรองรับ

ดังที่การนำผักตบชวามาใช้ประโยชน์ด้านต่างๆ โดยเฉพาะการนำมาจักสานเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ มีในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ยกตัวอย่าง กลุ่มอาชีพศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการจักสานผักตบชวาบ้านห้วยหวาย ตำบลโคกช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ชาวบ้านที่นี่ ได้เริ่มต้นจักสานผักตบชวาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสามารถผลิตจำหน่ายทั้งใน และต่างประเทศ เช่น สหรัฐ ญีปุ่น อิตาลี สร้างรายได้ให้กับกลุ่มชาวบ้านไม่ต่ำกว่า 1.2-1.8 ล้านบาทต่อปี (Point Thailand: 2553) [6]

ซึ่งหากจะนำมาจัดตั้งธุรกิจขนาดย่อมนั้น ต้องมีความรู้และเงินทุนในการจัดตั้ง แต่หากจัดตั้งได้นั้นจะเป็นเรื่องดีมากเพราะสามารถสร้างอาชีพได้ ปัจจัยในการจัดตั้งธุรกิจขนาดย่อมนั้นประกอบด้วย

1. ความรู้ความชำนาญ
2. ตลาดรองรับ
3. ดีไซน์
4. ความแปลกของผลิตภัณฑ์
5. กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

อภิปรายผลการวิจัย

ตามแนวทางการพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมหรือผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนโดยการนำผักตบชวามาใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อลดปริมาณของผักตบชวาของชุมชนหลวงพรต-ท่านเลี่ยม เขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานครให้ประสบความสำเร็จสอดคล้องกับกลุ่มชุมชนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด (ขวลิต นำภา: 2550) [7] กลุ่มชุมชนบ้านสันป่าม่วง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา(สุภัทรา: 2550) [8] และบ้านห้วยเคียนเหนือ ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา(ธนธร: 2550) [9] สามารถสรุปเป็นตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนารูรูกิจขนาดย่อมหรือผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนโดยการนำผักตบชวามาใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อลดปริมาณของผักตบชวาของ สี่ชุมชน

ชุมชน	การฝึกอบรม	การสนับสนุนจากภาครัฐ	การจัดการด้านตลาด	การมีส่วนร่วมของชุมชน
ชุมชนหลวงพ่อพรต-ท่านเลี่ยม เขตตลาดกระบุง จังหวัด กรุงเทพมหานคร	มีการติดต่อ ผู้เชี่ยวชาญมา สอน	การสนับสนุนจาก ภาครัฐเป็นสิ่ง สำคัญ	หาตลาด รองรับ	เอาความคิดของ คนในชุมชน มาร่วมพัฒนา
กลุ่มชุมชนตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	มีการจัดการ อบรมเพื่อการ ผลิต	มีการประสานงาน กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ทั้ง ภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ดีขึ้น	มีการส่งเสริม การตลาดของ ผลิตภัณฑ์	พฤติกรรมการณ์ มีส่วนร่วมของผู้นำ ชุมชนมีผลต่อ การพัฒนา ผลิตภัณฑ์
กลุ่มชุมชนบ้านสันป่าม่วง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา	ให้ความสำคัญ ในการพัฒนา แรงงาน	มีหน่วยงานที่ให้ การสนับสนุนมา โดยตลอด	พัฒนาการ บริหารจัดการ ด้านการตลาด	ให้ความสำคัญใน การมีส่วนร่วม ร่วมกับสมาชิก และสังคม
บ้านห้วยเคียนเหนือ ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา	มีการพัฒนา แรงงาน	การสนับสนุนจาก ภาครัฐเป็นสิ่ง สำคัญ	มีการวางแผน การตลาดที่จะ กระจาย ผลิตภัณฑ์	ได้รับความ ร่วมมือจากคน ในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมทรัพยากรน้ำ. (2546). พระราชบัญญัติ
สำหรับกำจัดผักตบชวา. กรุงเทพฯ: จีระวิชาการ
พิมพ์.
- [2] สรรเพชญ อังกิติตระกูล. (2541). ผลของ
ผักตบชวาต่อประสิทธิภาพของการบำบัดน้ำ
เสียจากฟาร์มสุกร. กรุงเทพฯ: สัตว์แพทย์
สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] สถาบันทรัพยากรชายฝั่ง มหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์. (2555). การใช้ประโยชน์
ผักตบชวาและวัชพืชน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำปาก
พนัง. จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- [4] Mahamadi, Courtie & Zambara, Peter.
(2013, December). High Cu removal
from water using water hyacinth fixed
on alginate. *Environmental Chemistry
Letters*. 11(4): 377-383.
- [5] จิราภรณ์ คชเสนี. (2551). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- [6] Pointthailand. (2553). แผนที่กว๊านพะเยา.
สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2556, จาก
<http://www.pointthailand.com/scripts/harepoint.asp?ID=18749E1357>

[7] ขวลิต น้าภา. (2550). การพัฒนาการมีส่วนร่วม
ของผู้นำชุมชนในการพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์
ผักตบชวา ตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(ยุทธศาสตร์การพัฒนา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่าย
เอกสาร.

[8] สุภัตรา บุญเรือง. (2550). การศึกษาการบริหาร
จัดการกลุ่มธุรกิจจักสานผักตบชวา :
กรณีศึกษา บ้านสันป่าม่วง อำเภอเมือง
พะเยา จังหวัดพะเยา. การศึกษาอิสระ บธ.
ม. (การจัดการทั่วไป). เชียงราย: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่าย
เอกสาร.

[9] ธนธร กิติพงศ์พิทยา. (2551). การศึกษาปัจจัยที่
มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มจักสาน
ผักตบชวา กรณีศึกษา : บ้านห้วยเคียนเหนือ
ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัด
พะเยา. การศึกษาอิสระ บธ.ม. (การจัดการ
ทั่วไป). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.